

PATVIRTINTA

Lietuvos šiuolaikinės penkiakovės
federacijos vykdomojo komiteto
2024 m. gruodžio 6 d. posėdžio
protokolu Nr. 6.

LIETUVOS ŠIUOLAIKINĖS PENKIAKOVĖS FEDERACIJOS TAISYKLĖS DĖL PRIEKABIAVIMO, SEKSUALINIO PRIEKABIAVIMO, SMURTO, GRUBAUS ELGESIO, DISKRIMINACIJOS PREVENCIJOS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos šiuolaikinės penkiakovės federacijos taisyklės dėl priekabiavimo, seksualinio priekabiavimo, smurto, grubaus elgesio, diskriminacijos prevencijos (toliau – Taisyklės), yra skirtos užtikrinti saugią, pagarbią ir teisingą aplinką visiems Lietuvos šiuolaikinės penkiakovės federacijos (toliau – Federacija) nariams, sportininkams, treneriams, darbuotojams, savanoriams ir kitiems su federacijos veikla susijusiems asmenims. Taisyklės nustato prevencines priemones, veiksmų strategijas ir atsakomybę, siekiant užkirsti kelią priekabiavimui, seksualiniam priekabiavimui, smurtui, grubiam elgesiui ir diskriminacijai.

2. Taisyklės taikomos visiems Federacijos veikloje dalyvaujantiems asmenims – federacijos nariams, darbuotojams, savanoriams, sportininkams, treneriams, teisėjams, partneriams ir kitoms šalims, įsitraukusioms į federacijos organizuojamus renginius, projektus ar kitas veiklas.

3. Federacijos veikloje vadovaujamosi pagrindiniais pagarbaus ir lygiateisio bendradarbiavimo principais - draudžiama priekabauti, smurtauti, diskriminuoti ar kitaip nepagarbiai elgtis prieš Federacijos narius, darbuotojus, sportininkus ir kitus asmenis.

4. Federacijos priekabiavimo, smurto, diskriminacijos prevencijos politika remiasi teisės aktų reikalavimais ir šiomis Taisyklėmis.

II. PRIEKABIAVIMO, SMURTO, DISKRIMINACIJOS IR KITŲ NEPAGARBOS APRAIŠKŲ FORMOS

5. Priekabiavimas, seksualinis priekabiavimas, smurtas, diskriminacija ir kitos nepagarbos apraiškos gali pasireikšti šiomis formomis:

5.1. Priekabiavimas – tai bet kokia nepageidaujamo elgesio forma, kuri:

- a) žemina asmens orumą,
- b) sukelia priešišką, žeminančią ar bauginančią aplinką,
- c) yra pakartotinė arba vienkartinė, tačiau akivaizdžiai netinkama.

5.2. Priekabiavimo pavyzdžiai gali apimti:

- a) įžeidžiantį žodžių ar gestų naudojimą,
- b) nuolatinį kritikavimą ar viešą žeminimą,
- c) asmens privatumo nepaisymą.

5.3. Seksualinis priekabiavimas – tai seksualinio pobūdžio nepageidaujamo elgesio forma, kuri:

- a) pažeidžia asmens orumą,
- b) sukuria priešišką ar žeminančią aplinką.

5.4. Seksualinio priekabiavimo pavyzdžiai apima:

- a) nepageidaujamus seksualinio pobūdžio komentarus,
- b) seksualinio pobūdžio fizinį kontaktą be asmens sutikimo,
- c) seksualinio pobūdžio grasinimus ar šantažą.

5.5. Smurtas – tai fizinis, psichologinis ar emocinis elgesys, dėl kurio kiti asmenys patiria žalą ar pavojų. Smurto formos apima:

- a) fizinį smurtą – bet kokią veiksmą, kuriuo siekiama tyčia sužaloti ar įbauginti asmenį,
- b) psichologinį smurtą – bauginimus, grasinimus, manipuliacijas,
- c) emocinį smurtą – tyčinį asmens savivertės žeminimą ar izoliavimą.

5.6. Grubus elgesys – tai nepagarbus, įžeidžiantis arba etikos normų neatitinkantis elgesys.

Grubaus elgesio pavyzdžiai:

- a) žeminančios pastabos, įžeidimai,
- b) demonstratyvus ignoravimas ar asmens menkinimas,
- c) sąmoningas nurodymų ar darbo taisyklių nepaisymas, siekiant trukdyti ar pakenkti kitam asmeniui.

5.7. Diskriminacija – tai tiesioginė ar netiesioginė asmens teisių apribojimo forma dėl: a) lyties, b) amžiaus, c) rasės, tautybės, etninės kilmės, d) religijos ar tikėjimo, e) fizinės ar psichinės negalios f) seksualinės orientacijos ar kitų požymių. Diskriminacijos formos apima:

- a) skirtingą elgesį, nepagrįstai apsunkinantį vieną asmenų grupę,
- b) priegios prie galimybių (pvz., varžybų, treniruočių) ribojimą dėl aukščiau išvardytų požymių,
- d) neigiamus stereotipus ar nepagrįstus kaltinimus.

5.8. Kitos nepagarbos apraiškos apima bet kokią elgesį, kuris neatitinka etikos ir pagarbos principų. Toks elgesys gali būti, bet neapsiriboja:

- a) manipuliacijomis ar klaidinimu siekiant asmeninės naudos,
- b) sąmoningu kito asmens diskreditavimu viešoje ar privačioje aplinkoje,
- c) nesąžiningu elgesiu, kuris prieštarauja federacijos vertybėms ir principams.

6. Šios priekabiavimo, seksualinio priekabiavimo, smurto, grubaus elgesio, diskriminacijos formos nėra baigtinis sąrašas.

7. Priekabiavimas, seksualinis priekabiavimas, smurtas, grubus elgesys, diskriminacija gali pasireikšti ir kitais būdais, kurie nėra akivaizdūs, tačiau kuria nemalonią, bauginančią, žeminančią ar įžeidžiančią aplinką.

III. REKOMENDUOJAMAS FEDERACIJOS DARBUOTOJŲ, NARIŲ, SPORTININKŲ IR KITŲ ASMENŲ ELGESYS, SIEKIANT IŠVENGTI PRIEKABIAVIMO, SEKSUALINIO PRIEKABIAVIMO IR SMURTO AR PERSEKIOJIMO

8. Federacija rekomenduoja laikytis šių principinių nuostatų:

8.1. Visada elgtis pagarbiai ir mandagiai su kolegomis, sportininkais, federacijos nariais bei kitais asmenimis, nepaisant jų lyties, amžiaus, rasės, religinių ar politinių įsitikinimų, seksualinės orientacijos ar kitų asmens požymių.

8.2. Gerbti kitų asmenų fizes, emocias ir socialines ribas, vengiant bet kokio elgesio, kuris galėtų būti laikomas įžeidžiančiu ar nepageidaujamu.

8.3. Vengti užgaulių, įžeidžiančių ar netinkamų komentarų, juokų ar elgesio, kuris galėtų sukelti kitam asmeniui diskomfortą.

8.4. Naudoti tinkamus žodžius ir tinkamu tonu bendrauti tiek žodžiu, tiek raštu, įskaitant elektronines komunikacijos priemones. Vengti pornografinės, seksistinės ar kitokios žeminančios medžiagos siuntimo ar demonstravimo.

8.5. Užtikrinti vienodas galimybes visiems asmenims dalyvauti federacijos veiklose, be jokių diskriminacijos apraiškų.

8.6. Stengtis spręsti nesutarimus konstruktyviai ir neskatinti konfliktų, o pastebėjus netinkamą elgesį, imtis veiksmų, kad būtų išvengta tolesnių pažeidimų.

8.7. Vengti priverstinio elgesio ar spaudimo, susijusio su asmens dalyvavimu veiklose, jų sprendimais ar elgesiu.

8.8. Skatinti aplinkinius pranešti apie patirtą ar pastebėtą netinkamą elgesį ir suteikti jiems palaikymą bei užtikrinti konfidencialumą.

8.9. Sąmoningai vengti veiksmų, kurie galėtų būti suprasti kaip priekabiavimas, seksualinis priekabiavimas, smurtas ar persekiojimas, bei prisiimti atsakomybę už savo elgesį.

8.10. Vadovautis federacijos etikos kodeksu, geraisiais valdymo principais ir bendrosiomis žmogaus teisių normomis, užtikrinant saugią ir teigiamą aplinką visiems dalyviams.

IV. PRANEŠIMO AR SKUNDO TYRIMO PRINCIPAI

9. Pranešimo ar skundo tyrimas grindžiamas šiais principais:

9.1. Konfidencialumas - užtikrinamas pranešėjo, nukentėjusio asmens ir kitų tyrime dalyvaujančių asmenų duomenų apsauga bei informacijos apie tyrimo eigą neviešinimas, išskyrus atvejus, numatytus teisės aktuose.

9.2. Nešališkumas - tyrimas atliekamas objektyviai, išvengiant bet kokio šališkumo, interesų konflikto ar nepagrįstos įtakos tyrimo procesui ar rezultatams.

9.3. nekaltumo – skundžiamasis laikomas nekaltu iki bus priimtas sprendimas dėl Taisyklių pažeidimo.

9.4. Teisingumas - Užtikrinama, kad tyrimo metu būtų išklaustyti visi suinteresuoti asmenys, pateiktos visos reikšmingos aplinkybės, o sprendimai būtų priimti vadovaujantis teisės aktais ir federacijos vidaus tvarkos taisyklėmis.

9.5. Operatyvumas – tyrimai vykdomi kuo greičiau, kad būtų išvengta delsimo, tačiau nepažeidžiant tyrimo išsamumo ir tikslumo reikalavimų.

9.6. Atsakomybė - visi tyrime dalyvaujantys asmenys privalo bendradarbiauti, pateikti reikalingą informaciją ir užtikrinti sąžiningą tyrimo eigą bei rezultatų įgyvendinimą.

9.7. Apsauga nuo keršto - užtikrinama, kad pranešėjas, nukentėjęs asmuo ar liudytojai nebūtų persekiojami, diskriminuojami ar kitaip veikiami dėl pateikto pranešimo ar dalyvavimo tyrime.

9.8. Įrodymų pagrįstumas - tyrimas grindžiamas tik patvirtintais faktais ir surinktais įrodymais, užtikrinant, kad sprendimai nebūtų paremti spėjimais ar nepagrįstomis prielaidomis.

9.9. Tyrimo skaidrumas - tyrimo eiga ir priimti sprendimai yra aiškiai dokumentuojami ir prireikus gali būti peržiūrėti pagal teisės aktuose numatytą tvarką.

9.10. Pagalbos nukentėjusiajam – gavus skundą dėl taisyklių pažeidimo, sudaromos saugios darbo sąlygos.

9.11. Prevencijos – nustačius pažeidimą, taikomos atitinkamos individualios prevencinės priemonės, užtikrinant Federacijos darbuotojams, nariams ir kitiems suinteresuotiems asmenims saugias ir jų orumo nežeidžiančias darbo sąlygas.

V. PRANEŠIMO AR SKUNDO PATEIKIMO TVARKA, TERMINAI

10. Pranešimas ar skundas dėl priekabiavimo, seksualinio priekabiavimo, smurto, diskriminacijos ar kitų nepagarbos apraiškų pateikiamas raštu Federacijai per oficialiai nurodytus kontaktus: elektroniniu paštu, registruotu laišku ar užpildant nustatytą formą federacijos svetainėje.

11. Pranešime ar skunde turi būti aiškiai nurodyta: pranešėjo vardas ir pavardė (jei pranešimas nepateikiamas anonimiškai), faktinės aplinkybės, apibūdinančios įvykį (vieta, laikas, asmenys, veiksmai), turimi įrodymai (liudytojai, žinutės, garso ar vaizdo įrašai ir kt.) bei pranešėjo pageidavimai dėl situacijos sprendimo.

12. Federacija priima ir anoniminius pranešimus. Tačiau pranešimo anonimiškumas gali apriboti galimybę išsamiai ištirti nurodytas aplinkybes ar imtis tinkamų veiksmų.

13. Pranešimą ar skundą rekomenduojama pateikti per 14 kalendorinių dienų nuo įvykio ar situacijos, kurią norima apskusti, sužinojimo momento. Jei pranešimas pateikiamas vėliau, gali būti sunkiau užtikrinti išsamų ir tikslų aplinkybių tyrimą.

14. Federacija, gavusi pranešimą ar skundą, pranešėjui (jei jis nenurodė anonimiškumo) per 5 darbo dienas pateikia patvirtinimą apie pranešimo gavimą ir informaciją apie tolesnius veiksmus.

15. Jei pranešime trūksta reikalingos informacijos, Federacija gali kreiptis į pranešėją dėl papildomų duomenų, jei pranešėjas nėra anoniminis. Papildoma informacija turi būti pateikta per 10 darbo dienų nuo užklauso gavimo.

16. Pranešėjas privalo pateikti teisingą ir pagrįstą informaciją. Sąmoningas melagingos informacijos pateikimas gali būti laikomas pažeidimu, už kurį numatomos atitinkamos sankcijos.

17. Federacija užtikrina, kad pranešimų teikimo tvarka būtų aiškiai aprašyta ir viešai prieinama visiems federacijos nariams bei suinteresuotiems asmenims per federacijos interneto svetainę ar kitus informavimo kanalus.

18. Pranešimas ar skundas ištiriamas atliekamas per įmanomą trumpiausią laiką, bet ne ilgiau nei per 1 mėnesį nuo pranešimo ar skundo gavimo patvirtinimo dienos.

19. Pranešimo ar skundo tyrimo terminas gali būti pratęsiamas tik tuo atveju, jei dėl pateisinamų aplinkybių (ligos ir pan.) nėra galimybės apklausti nukentėjusiojo, skundžiamojo ar liudytojo. Sprendimą dėl termino pratęsimo priima Federacijos vykdomasis komitetas.

VI. PREVENCIJOS PROCEDŪRA

20. Prevencijos procedūros tikslas - nuolat užtikrinti saugią ir pagarbią darbinę, sportinę, profesinę aplinką.

21. Federacija įsipareigoja diegti ir nuolat tobulinti prevencines priemones, skirtas užkirsti kelią priekabiavimui, seksualiniam priekabiavimui, smurtui, diskriminacijai ir kitoms nepagarbos apraiškoms.

22. Visi Federacijos darbuotojai, nariai, sportininkai ir kiti su federacijos veikla susiję asmenys reguliariai informuojami apie jų teises, pareigas ir galimą atsakomybę dėl netinkamo elgesio.

23. Federacija aktyviai skatina pagarbos, bendradarbiavimo ir lygybės vertybių puoselėjimą tarp visų federacijos dalyvių, ugdant draugišką ir saugią sporto bendruomenę.
